

Kde nás Boh chce mať: Vytvárajme jednotu života (II)

Druhá časť o jednote života.
Autor uvažuje o potrebe prijať
miesto, kam nás Boh postavil, a
tu hľadať jeho prítomnosť.

30.03.2021

„Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči,“ píše svätý Pavol Filipanom (Flp 2, 13). Pán je ten, ktorý zjednocuje náš život: od Neho prichádzame, k Nemu ideme a On nás skutočne zblízka sprevádza

na našom pozemskom putovaní, na našej ceste *per agrum*, cez veľkú roľu, ktorou je svet (porov. Mt 13, 38).

Kristus je „*via, veritas et vita*: cesta, pravda a život“ (Jn 14,6). Pravda a život, poznamenáva svätý Augustín, pretože je Bohom; a cesta, pretože je človekom¹. Táto skutočnosť nás naplňa pokojom. Cesta v našom živote – niekedy rovná, inokedy príkrejšia a náročnejšia – nie je tak ďaleko od cieľa, lebo samotný cieľ je už prítomný *in spe*, v nádeji, na každom kroku. „On sám,“ píše svätý Tomáš, „je zároveň cestou i cieľom. Cestou je v svojom človečenstve, cieľom vo svojom božstve.“².

Vďaka vteleniu Božie Slovo „znova prechádza púšťou nášho človečenstva, keď prekonáva smrť a spolu s celým ľudstvom vstupuje skrze vzkriesenie k Bohu. Ježiš teraz už nie je obmedzený nejakým miestom a určitým časom, ale jeho Duch, Duch Svätý z neho vychádza,

vstupuje do našich srdc a spája nás tak so samotným Ježišom i s Otcom, s trojjediným Bohom“³. Jednota života spočíva v povznášaní ľudského na nadprirodzenú rovinu; je to vtelenie božského do ľudského. Preto ako zodpovední Boží synovia si musíme byť vedomí toho, že „ak prijmem zodpovednosť jeho detí, Boh od nás chce, aby sme boli veľmi ľudskí. Nech sa hlava dotýka neba, no nohy nech bezpečne stoja na zemi. Žiť kresťansky neznamená prestať byť človekom alebo sa vzdávať snahy získať cnosti, ktoré niektorí ľudia majú, hoci nepoznajú Krista. Cena každého kresťana je vykupiteľská krv nášho Pána a On nás chce – zdôrazňujem – veľmi ľudských a veľmi božských, s neustálou snahou napodobňovať jeho, ktorý je *perfectus Deus, perfectus homo*.“⁴.

„Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: ‚Daj sa mi napiť,‘ ty by si poprosila jeho a on by

ti dal živú vodu.“ (Jn 4, 10). Pán samaritánskej žene prostredníctvom smädu ukazuje svoje človečenstvo a prostredníctvom svojho príslubu živej vody svoje božstvo. „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná“ (Jn 4, 15) odpovedá žena, ktorá začína tušiť, že ten, ktorý s ňou hovorí, nie je obyčajný Galilejčan. Samaritánka prechádza od pocitu sebestačnosti toho, kto si myslí, že môže budovať svoj život sám, k zaujímavej prosbe o Boží dar. Jedine On môže ukojiť smäd nášho srdca: nie je možné prísť k Bohu bez Boha, pokiaľ Duch nepôsobí, aby v nás žil Kristus.

Byť tam, kde nás Boh chce mať

„Celá panoráma nášho kresťanského povolania a jednota života, ktorej stredobodom je prítomnosť Boha, nášho Otca, môže a má byť našou každodennou realitou.“⁵. Toto presvedčenie viedlo svätého

Josemaríu už v prvých rokoch Diela k tomu, aby „často pripomínal Božiu prítomnosť, v súkromných rozhovoroch, pri spoločných besedách, skrátka neustále“⁶, a to i v svojej korešpondencii: „Len do toho, hlavne v Božej prítomnosti. Bude veľmi dobré, keď si zvykneš všetko k Nemu vzťahovať a za všetko mu ďakovať“⁷.

Okrem Božej prítomnosti, hlbokého presvedčenia, že „Boh je neustále v našej blízkosti“⁸, je pre plnenie našich povinností v každodennom živote potrebná tiež pokora zotrvať tam, kam nás Boh postavil, byť na svojom mieste, možno v skrytosti, nasadzovať sa pre prácu, ktorú od nás druhí očakávajú.

Kontinuita, vytrvalosť a poslušnosť v nás vytesávajú neochvejný a zrelý charakter. Na základe skúsenosti Božieho povolania založiť Dielo „navzdory jemu samému“, zdôrazňoval svätý Josemaría pokoru,

ktorá spočíva v túžbe slúžiť, bez toho, aby mal človek iné ciele ako odpovedať na Božiu milosť. V protiklade k tomu uvádzal výstrednú túžbu neustále meniť miesto, ktorá sa objavovala v určitých cirkevných kruhoch, úplne protirečivú skutočnej odovzdanosti rehoľného života, ktorá je v živote cirkvi taká potrebná.

„Môj strach zo všetkého, čo predpokladá – aj keď vynikajúcu – ľudskú ctižiadosť, je taký, že keď sa Bohu v jeho milosrdenstve zachcelo použiť mňa, hriešnika, k založeniu Diela, bolo to navzdory mne. Viete, akú averziu som vždy mal ku snahe niektorých – pokiaľ sa nezakladala na úplne nadprirodzených dôvodoch, ktoré cirkev uznáva – zakladať nové centrá. Zdalo sa mi – a je tomu tak stále –, že nových centier aj zakladateľov je nadbytok.

Uvedomoval som si nebezpečenstvo akejsi zakladacej psychózy, ktorá viedla k vymýšľaniu zbytočností z

dôvodov, ktoré som považoval za smiešne. Myslel som si, možno s nedostatočnou láskou, že niekedy bola podstata vedľajšia, len aby vzniklo niečo nové, aby si dotýčný mohol hovoriť zakladateľ“⁹.

Súdržnosť v každodennom živote

Povolanie otvára obzor a zároveň vyznačuje bezpečnú cestu, ktorá sa buduje v priebehu života, deň za dňom. Zo začiatku nevieme, čo od nás Pán môže požadovať, ale neustále túžime mu hovoriť áno a sprítomňovať odovzdanosť prvého dňa, kedy sme mu všetko z lásky a navždy odovzdali, „lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné“ (Rim 11, 29). Povolanie, semeno, ktoré Boh vložil do našich srdiec, má rásť, aby prinášalo svetlo a teplo mnohým dušiam a stal sa z neho košatý strom. Táto skutočnosť zaberá celé naše bytie a celý náš život a zjednocuje ho: dáva zmysel, istotu, harmóniu.

Jednotu života spoznáваме na mieste, kam nás Boh postavil, s ľuďmi okolo nás, bez toho, aby sme si vymýšľali činnosti, ktoré by možno odporovali tomu, kým sme a kým máme byť. Svätý Pavol vyzýva Solúnčanov, aby pracovali a zarábali si na živobytie a aby si k takémuto konaniu navzájom dopomáhali (porov. 2 Sol 3, 6-15). Tento súlad v živote vedie k tomu, že každý tým, že sa modlí a prehľbuje vedomosti náuky cirkvi, naplňuje svoje záväzky: od účasti na dohodnutej schôdzke napriek tomu, že časom sa vykryštalizoval zdanlivo lepší plán, cez plnenie daňových povinností, až po kúpu lístku na hromadnú dopravu, aj keď práve nejde revízor.

Žiť takto znamená uvádzať v praxi Pánovu výzvu: „Ale vaša reč nech je *áno – áno, nie – nie*. Čo je navyše, pochádza od Zlého“ (Mt 5, 37).

Kristus naznačuje spôsob vyjadrovania: štýl kresťanského

života, ktorý sa aktualizuje cez Božiu prítomnosť, „úctivou pozornosťou voči jeho prítomnosti, ktorú dosviďčame alebo hanobíme každým svojím tvrdením“¹⁰, ktorá sa konkrétne prejavuje tým, že nikdy neklameme, aj keď v určitých chvíľach by nás to mohlo ušetriť ťažkostí, konáme dôstojne, aj keď nás nikto nevidí, nedávame priechod hnevu, keď sadáme za volant alebo hráme futbal, nie ako tí, ktorým pripadá normálne sa v týchto situáciách správať ako iný človek. II. vatikánsky koncil poznamenáva, že pokrstení musia „plniť svoje svetské povinnosti, a to v duchu evanjelia. (...) Práve viera ich k ich plneniu zaväzuje ešte viac, a to každého podľa jeho povolania“¹¹.

Budme apoštolmi

Práve sme prežili rok milosrdenstva, ustanovený pápežom. V milosrdenstve sa prejavuje nielen

Božia všemohúcnosť, ale tiež naša viera v neho. Len vďaka milosrdenstvu je možné vytvoriť „súladi medzi vierou a životom“¹², ako učí svätý Jakub vo svojom liste: „Ak je brat alebo sestra bez šiat a chýba im každodenná obživa a niekto z vás by im povedal: „Chodte v pokoji! Zohrejte sa a najedzte sa!“, ale nedali by ste im, čo potrebujú pre telo, čo to osoží?! Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva.“ (Jak 2, 15-17)

„Každý deň, milované deti, musia byť druhí svedkami našej túžby naplňovať božské povolanie, ktoré nám Pán vo svojom milosrdenstve zveril. Pánovo srdce je srdce milosrdné, ktoré má súcit s ľuďmi a prichádza k nim. Naša odovzdanosť do služby dušiam je prejavom tohto Pánovho milosrdenstva nielen voči nám, ale voči celému ľudstvu. Povolal nás totiž, aby sme sa posväcovali v každodennom, bežnom živote a aby sme druhým ukazovali – *providentes*,

non coacte, sed spontanee secundum Deum (1 Pt 5, 2), teda nie preto, že musíte, ale dobrovoľne, ako to chce Boh – cestu k tomu, ako sa každý môže posväcovať vo svojom stave, uprostred sveta“¹³. Milosrdenstvo vedie k tomu, že prajeme druhým to najlepšie a snažíme sa preto upevňovať ľudskú i kresťanskú formáciu všetkých, aby sa pokiaľ možno nevydávali na cesty, ktoré pustošia životy ľudí, ako je drogová závislosť, rozvod, potrat, eutanázia.

Nadprirodzený optimizmus nás navyše vedie k tomu, že skôr ako aby sme sa pozastavovali nad nedostatkami, doceňujeme dobro, ktoré je v každej duši. „Nerád hovorím o ľuďoch dobrých a zlých, nerozdeľujem ľudí na dobrých a zlých“¹⁴. Tento pohľad pramení z lásky, ktorú Duch Svätý vkladá do našich srdiec. V súvislosti s *Mandatum novum* nás Otec vyzýva: „Deti moje, uvádzajte ich neustále do skutkov, s

radosťou znášajte nedostatky ľudí, ktorých máte okolo seba. Nechovajte sa ako hnojivá, ktorý medzi svojimi nôžkami miesi guľôčku z nečistôt a potom si ju kladie na chrbát. Budte ako včela, ktorá prelieta z jedného kvetu na druhý a hľadá to dobré, čo je v každom skryté, aby z toho urobila sladký med, chutný pokrm, ktorý sa vo vašich bratoch a sestrách bude prejavovať ako lúbezná vôňa svätosti. Jednoducho majte sa radi, veľmi radi!“¹⁵.

My, kresťania, si uvedomujeme, že máme *jedno* poslanie, a to premieňať svet k Božej sláve. „Nadišiel čas dať priestor fantázii milosrdenstva, aby uviedlo do života mnohé nové diela, plody milosti. Cirkev dnes potrebuje rozprávať o ,mnohých iných znameniach‘, ktoré Ježiš vykonal a ktoré ,nie sú zapísané‘ (Jn 20, 30), aby sa stali výrečným výrazom plodnosti Kristovej lásky a spoločenstva, ktoré z neho žije.“¹⁶. Tento apoštolský

horizont, ktorý nás spája, nie je nám cudzí: náš Otec „obvykle nehovoril o tom, že máme *robiť apoštolát*, ale že máme *byť apoštolmi*“¹⁷ a dodával, že apoštolát je „trvalým nasmerovaním duše (...), dispozíciou ducha, ktorá má z vlastnej prirodzenosti sklon presycovať celý život“¹⁸. Skutočný apoštolát sa neobmedzuje na určité úkony a nerobí z osôb obyčajný cieľ. Božia Láska totiž zahrňa celý náš život a vzbudzuje vedomie, že každý má rozvíjať svoje povolanie a uplatňovať svoje možnosti, v slobode a s radostnou odovzdanosťou.

Plne kresťanská formácia

V Diele je poskytovaná formácia založená na celistvom vnímaní kresťanského posolstva. Týmto spôsobom sa dá dosiahnuť skutočná jednota života v Kristovi a prijímanie Božej milosti s radosťou. Dobrým základom tohto celistvého vnímania je *Katechizmus katolíckej cirkvi*: v

ňom sú „navzájom spojené štyri časti: kresťanské tajomstvo je predmetom viery (prvá časť); slávi sa a sprostredkúva liturgickými úkonmi (druhá časť); je prítomné, aby osvecovalo a posilňovalo Božie deti v ich konaní (tretia časť); dáva podnet našej modlitbe, ktorej hlavným prejavom je „Otče náš“, a tvorí predmet našej prosby, našej chvály, a nášho orodovania (štvrtá časť)“¹⁹.

Vierouka, liturgický život, duchovný život a morálny život sú neoddeliteľné. Kristus je „via, veritas et vita“ (Jn 14,6); preto pravda nielen osvecuje, ale tiež podnecuje, vedie a povzbudzuje: je pokrmom (porov. Ž 23) a učením spásy.

Boh si vyvolil svätého Josemaríu, aby založil Opus Dei v lone Cirkvi²⁰, do nej ho včlenil s jeho životom. Duch Diela, ktorý je od Boha, sa teraz v jeho ľuďoch rozhojňuje skrze jeho dcéry a synov. Formácia sa odvíja v celistvom rámci: Sväté Písmo,

apoštolská tradícia (otcovia),
cirkevné magistérium (najmä
Katechizmus katolíckej cirkvi a
učenie pápežov), liturgia (sviatosti),
modlitba; život svätých. Spolu s
rozjímavým poznávaním života a
učením svätého Josemaríu vedie
formácia poskytovaná členom Diela
k tomu, že človek poznáva vzťahy
medzi rôznymi dimenziami svojej
viery a svojho povolania, chápe a
prezentuje ducha Opus Dei optikou
Písma, tradície a magistéria.
Vyvážene sa tak šíri prenikavé
posolstvo, ktoré spočíva na úrodnej
pôde – *humus* – na ktorej svätý
Josemaría *uvidel* a pochopil Dielo.

Formácia je otvorená, pretože
pramení z modlitby a z reálneho
života. Jej súčasťou sú preto boje
sprevádzané Božou milosťou, a to v
najrôznejších udalostiach a
situáciách. Desatoro „zjednocuje
teologálny (na Boha sa vzťahujúci) a
sociálny život človeka“²¹, a preto

napríklad „čistá osoba zachováva neporušenosť síl života a lásky, ktoré sú v nej, uložené. Táto neporušenosť zabezpečuje jednotu osoby a stavia sa proti každému správaniu, ktoré by ju narušilo. Nepripúšťa dvojtvárny život, ani dvojzmyslové reči (porov. Mt 5, 37)“²². To isté platí pre ostatné čnosti, ktoré utvárajú kresťanskú existenciu. Touto jednotou života sa vyznačoval celý život našej Matky, Panny Márie, a preto môže pri päte kríža zopakovať svoje *fiat*, ktoré vyriekla pri zvestovaní.

Dielo vzniklo a šíri sa, aby slúžilo cirkvi a prispievalo k jej budovaniu: chceme sprítomňovať Krista medzi ľuďmi. Všetko smeruje k Ježišovi, preto vo svojom evanjelizačnom pôsobení „máme hovoriť o Kristovi, a nie o sebe“²³. Privádzame tak druhých ku Kristovi, pričom máme oporu vo svojom životnom pláne, v ktorom je láskyplne prítomný Trojjediný Boh. „Kto ostáva vo mne a

ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.“ (Jn 15,5)

Guillaume Derville

1 Porov. sv. Augustín, *Sermo* 341, 1, 1: PL 39, 1493.

2 Svätý Tomáš Akvinský, *Výklad na Janovo evangelium* (Cap. 14, lect. 21), in: *Liturgie hodín* ze soboty 9. týdne v mezidobí.

3 Benedikt XVI., *Proslov*, 21. 3. 2009.

4 Sv. Josemaría, *Boží priatelia*, 75

5 Sv. Josemaría, *Ísť s Kristom*, 11.

6 Sv. Josemaría, *Apuntes íntimos*, 1160 (16. 3. 1934), in: *tamtiež*, 478

7 Sv. Josemaría, *Carta a Luis de Azúa* (5. 8. 1931), cit. in: J.L. González

Gullón, *DYA. La Academia y Residencia en la historia del Opus Dei (1933-1939)*, Rialp, Madrid 2016, 242.

8 Sv. Josemaría, *Cesta*, 267.

9 Sv. Josemaría, *List*, 9. 1. 1932, 84 (srov. A. Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei*, sv. I, Rialp, Madrid 1997, 318).

10 *Katechizmus katolíckej cirkvi*, 2153.

11 II. vatikánsky koncil, *Gaudium et spes*, 43.

12 Sv. Ján Pavol II., enc. *Veritatis splendor*, 6. 8. 1993, 26.

13 Sv. Josemaría, *List*, 24. 3. 1930, 1 (citované čiastočne v: A. Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei*, sv. I, Rialp, Madrid 1997, 299 a P. Berglar, *Opus Dei. Vida y obra del Fundador Josemaría Escrivá de Balaguer*, Rialp, 2. vyd., Madrid 1987, 96).

14 Sv. Josemaría, *Inštrukcie*, 8. 12. 1941, 35.

15 Sv. Josemaría, *Mientras nos hablaba en camino*, 320 (AGP, knihovna, P18).

16 František, apoštolský list *Misera et Misericordia*, 20. 11. 2016, 18.

17 „Trabajo, santificación del”, in: *Diccionario de San Josemaría*, Monte Carmelo – Instituto Histórico San Josemaría Escrivá de Balaguer, Burgos 2013, 1206.

18 *Tamtiež*, 1207.

19 Sv. Ján Pavol II., apoštolská konštitúcia *Fidei Depositum* k vydaniu *Katechizmu katolíckej cirkvi*, 11. 12. 1992.

20 Porov. Vstupní modlitba ze mše ke svatému Josemaríovi.

21 *Katechismus katolíckej cirkvi*, 2069.

22 *Katechizmus katolíckej cirkvi*,
2338.

23 Sv. Josemaría, *Ísť s Kristom*, 163.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/kde-nas-
boh-chce-mat-vytvarajme-jednotu-
zivota-ii/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/kde-nas-boh-chce-mat-vytvarajme-jednotu-zivota-ii/) (07.08.2025)